

Klimaplan 2022-2050 for Furesø Kommune

FURESØ
KOMMUNE

Indhold

**3 Klimavision for Furesø
– en CO₂-neutral kommune i 2030**

4 Furesø Kommunes Klimaplan

5 En plan for fremtiden

6 Partnerskaber baner vejen

7 Sammen finder vi løsningerne

**11 Hvad er kommunens egne roller
for at lykkes med Klimaplanen?**

**12 Sammenhæng til andre politiske
planer i kommunen**

**13 Indsatser for klimaet skaber
merværdi for borger og samfund**

**14 Hvor stor er vores CO₂-udledning
i Furesø Kommune?**

**15 Hvad er forskellen på at gøre noget
– og på ikke at gøre noget?**

**16 Hvordan påvirker klimaforandringer
kommunen i fremtiden?**

**17 Klimaplanens indsatsområder
– hvad skal vi arbejde frem til?**

**18 Seks indsatsområder i vores
Klimaplan**

19 1. indsatsområde:
Energi, forsyning og
energioptimering

24 2. indsatsområde:
Transport og infrastruktur

30 3. indsatsområde:
Affald og genanvendelse

33 4. indsatsområde:
Landbrug og havebrug

39 5. indsatsområde:
Indkøb og adfærd

45 6. indsatsområde:
Klimatilpasning

**51 Opfølgning – hvordan kommer vi i
gang?**

52 Vi er allerede nået langt

54 Oversigt over klimatiltag

55 Energi, forsyning og energioptimering

56 Transport og infrastruktur

57 Affald og genanvendelse

58 Landbrug og havebrug

59 Indkøb og adfærd

60 Klimatilpasning

Du kan finde bilag, CO₂-beregninger
og ekstrap materiale på:
www.furesoe.dk/klimaplan

Klimavision for Furesø – en CO₂-neutral kommune i 2030

Furesø Kommune skal være CO₂-neutral i 2030. Vi vil have en CO₂-negativ udledning i 2035, og vi vil, også på den lange bane, være en klimarobust kommune, der er modstandsdygtig over for fremtidens klimaforandringer. Det er en ambitiøs vision, som kræver, at borgere, organisationer, virksomheder og institutioner i Furesø Kommune samarbejder og løfter i flok.

Arbejdet er begyndt. Vi samarbejder om grøn energi- og varmeforsyning, fossilfri transport, mindre affald og mere genbrug. Vi planter træer, og vi sikrer os mod vejr og vind, der for fremtiden bliver med mere nedbør.

Vi arbejder ud fra byrådets 2030-mål:

”Furesø er en kommune, hvor vi passer på vores natur, har en øget biodiversitet og en markant mindre CO₂-udledning, fordi vi samarbejder med borgere og erhvervsliv om langsigtede og innovative løsninger for klima og miljø”.

Kom og vær med.

CO₂-neutral i 2030

Også betegnet netto nul-udledning. Vi udleder ikke mere CO₂, end vi optager.

CO₂-negativ i 2035

Vi binder mere CO₂ i kommunen, end vi udleder.

Klimarobust i 2050

Vi har både CO₂-negativ udledning, og vi er rustede mod klimaforandringer.

Furesø Kommunes Klimaplan

Initiativer og tiltag i Klimaplanen er skabt gennem involvering og samarbejde. Borgere, erhvervsliv, skoler og daginstitutioner, forsyningsselskaber, interesseorganisationer og grønne ildsjæle har været med til at udpege de handlinger, der sætter retningen for fremtidens klima i Furesø. Vi finder løsningerne sammen i et stærkt fællesskab.

Klimaplanen har til formål at inspirere, engagere og motivere. Den skal læses som et katalog over tiltag, som hver enkelt borger, virksomhed eller organisation kan bidrage til.

Heldigvis er der mange muligheder for at bidrage til at gøre vores kommune CO₂-neutral i 2030 og sikre CO₂-negativ udledning i 2035.

Vi tror på, at det kan lykkes, når alle bidrager!

Kursen er sat mod et grønnere Furesø

Furesø Kommune har siden 2008 været en klimakommune og har igangsat en række initiativer, der understøtter den grønne omstilling. I takt med at vi og resten af verden udvikler nye og grønnere løsninger, sætter vi også nye mål. Vi har derfor gennem et forpligtende samarbejde tilsluttet os det nationale projekt DK2020.

Resultatet er denne Klimaplan og en målsætning om at bidrage til Parisaftalens målsætning om at begrænse den globale temperaturstigning til maksimalt 2 °C.

Vi har regnet på vores udledning af drivhusgas på tværs af alle aktiviteter i kommunen, og vi ved nu, hvor vi skal sætte ind for at mindske vores klimaaftryk.

Den grønne kurs er sat, og i Furesø Kommune er borgere, virksomheder, grønne ildsjæle og organisationer allerede i fuld gang med grønne løsninger og partnerskaber for klimaet, og vi skal iværksætte endnu flere af disse tiltag for at nå vores ambitiøse mål.

Tak til alle, der har bidraget med ideer og viden til udformningen af vores fælles Klimaplan.

Lad os sammen realisere vores vision for fremtidens klima i Furesø.

Ole Bondo Christensen
Borgmester, Furesø Kommune

og Lene Munch-Petersen
Formand, udvalget for Natur og Klima

En plan for fremtiden

Klimaplanen sætter retningen for, hvordan vi vil nedbringe CO₂-udledningen til netto-nul i 2030, negativ udledning i 2035 og yderligere i årene frem til 2050. Samtidig er der i planen mål for, hvordan Furesø Kommune frem mod 2050 arbejder for at håndtere de afledte konsekvenser af ændrede vejrforhold.

De indsatser og tiltag, der skal bane vejen, er valgt ved at kortlægge alle kilder til CO₂-udledning i Furesø Kommune på tværs af sektorer. Planen udstikker også retningen for, hvordan og af hvem de forskellige tiltag skal iværksættes for at nå vores mål og sikre fremdrift.

Den tekniske udvikling går stærkt på klimaområdet, og nye teknologier udvikles løbende. Samtidig stiger CO₂-udledningen mange steder grundet vækst i både befolkning og økonomi. Derfor evaluerer vi også denne plan årligt fra politisk side, sådan at Furesø Kommune har fokus på den nødvendige fremdrift og resultater mod lavere CO₂-udledninger og flere grønne løsninger.

Partnerskaber baner vejen

Furesø Kommune har en tradition for at involvere tidligt i at skabe løsninger i fællesskab. Det gælder også for Klimaplanen her. Planen kræver, at alle aktører på tværs af kommunens geografi og de forskellige sektorer arbejder sammen om en grønnere fremtid, og at alle bidrager med adfærd, erfaring og viden.

”

Alle betragtes som partnere i den grønne omstilling af Furesø Kommune. Vi skal løfte i flok, alle skal bidrage, alle handlinger og tiltag tæller, store som små.

– Borgmester Ole Bondo Christensen

Figur 1: Alle aktører i Furesø Kommune skal bidrage til vores fælles Klimaplan

Sammen finder vi løsningerne

Den grønne omstilling sker, når vi alle bidrager til at finde og skabe løsninger i fællesskab. Det kræver vidensdeling, oplysning, undervisning og fællesskaber på kryds og tværs.

Her finder du en oversigt over alle de grønne initiativer og sociale fællesskaber i Furesø Kommune, som du kan blive en del af og bidrage til.

Havebrug, natur og landbrug

- Netværket af Vild Have-ambassadører
- Skolelandbruget, Hjortøgård og Stengården
- Haver til Maver
- Klimalancen og LAR-løsninger
- Udlån af høns gennem Hønsfræserne

Madlavning, kost og økologi

- Stop madspild, gratis forløb for 7.-9. klasser
- Fars Køkkenskole

Arrangementer og fællesskaber for en grønnere hverdag

- Grøn fællesspisning
- Klimacafeer og -events
- Delebilsordninger (NaboGo, LetsGo, GoMore, Nordsjællands Delebiler)
- Cykelfællesskaber
- Byttemarkeder og markedsdage

Foreninger og organisationer

- Furesø INDUSTRI
- Furesø Erhvervsforening
- Frivilligcenter Furesø
- Miljøforeningen Furesø Agenda 21
- Danmarks Naturfredningsforening
- Gate 21
- Repair Café
- Spejdernes Genbrug
- Folkekirkens Nødhjælp og Røde Kors
- Fontænehuset
- Klimabevægelsen i Furesø

Viden, undervisning og oplysning

- Klimasiden.dk
- Miljørådet
- Den grønne guide
- Fremtidsværkstedet
- Falko læringsforløb
- Undervisningsforløb på Vestforbrænding
- Affaldsambassadører, en mini-uddannelse børn
- Affaldsungerne
- Furesø Innovationsprojekt – for skoleelever

Tilskud, støtteordninger og ansøgninger

- Erhvervspuljen – Energistyrelsen
- Sparenergi
- Miljøministeriets pulje for Klima-Lavbund
- Naturstyrelsens tilskud til 'Plant for vildtet'
- Opstilling af ladestander til elbiler

På furesoe.dk/klimaplan-deltagelse kan du læse mere om alle initiativerne.

For borgere: Klimafamilier

I Furesø Kommune kan alle borgere, familier og husstande være med i konceptet Klimafamilier. Her har vi fokus på klima og miljø i hverdagen. Det handler om små tiltag og adfærdsændringer i dagligdagen, som skaber store resultater - og samtidig sparer borgerne oftest penge ved det.

Konceptet er en virtuel platform, hvor alle kan være med - også dig og din familie! Sammen sætter vi fokus på fire områder i husstandene:

- Affaldssortering
- Energiforbrug
- Indkøb
- Grøn transport
- Vand og natur i haven

Som deltager i konceptet Klimafamilier kan du og din familie eller husstand få viden, inspiration og en masse motivation til en grønnere hverdag.

Du kan deltage i en række initiativer:

- Grøn fællesspisning
- Klimacafeer og -events
- Delebilsordninger (NaboGo, LetsGo, GoMore, Nordsjællands Delebiler)
- Cykelfællesskaber
- Byttemarkeder og markedsdage
- Vild Have-ambassadører

Læs om de mange grønne initiativer, og bliv en del af Klimafamilier på furesoe.dk/klimafamilier

NB: Lanceres i efteråret 2022

For virksomheder: Klimapartner

Bliv Klimapartner i Furesø og vær med til at sætte fuld fart på den grønne omstilling. Som Klimapartner bliver din virksomhed en del af et stærkt netværk og får desuden det officielle Klimapartnermærke fra erhvervsforeningerne i Furesø.

Alle virksomheder kan blive Klimapartnere. Uanset antallet af medarbejdere, virksomhedens omsæt-

ning, branche og vidensniveau kan din virksomhed være med.

Det vigtigste er, at I ønsker at bidrage til den grønne omstilling gennem ét eller flere klimatiltag.

Du vælger et eller flere af følgende indsatsområder eller definerer dit eget:

- Grøn Mobilitet
- Affaldssortering og emballagehåndtering
- Grøn varme og energiforsyning
- Klimavenlige indkøb
- Virksomhedens egen idé

Få inspiration og viden

Har din virksomhed brug for hjælp til at komme i gang med en grøn og bæredygtig omstilling, kan I få inspiration og viden til en række arrangementer og virtuelle events, som Furesø Kommune afholder.

Her kan I også høre om muligheder for at søge tilskud til projekter, der stiller skarpt på fx jeres klimaregnskab, relevante miljømærker, certificeringer og ledelsesstandarder, samt strategiudvikling, bæredygtighedsrapportering og meget mere.

Læs om de mange grønne initiativer og events, og bliv Klimapartner på furesoe.dk/klimapartner

For offentligt ansatte: Klimaambassadører

I Furesø Kommune har vi allerede 100 Klimaambassadører. De er ledere på kommunens egne arbejdspladser og arbejder for at sætte klima og miljø på dagsordenen i hverdagen.

Klimaambassadørerne har gjort en stor indsats for, at Furesø Kommune som virksomhed allerede har reduceret sit eget CO₂-aftryk med 60 % fra 2008-2020.

Mens klimaambassadørerne fortsætter det gode arbejde, inviteres alle offentligt ansatte med på rejsen, så vi kan nå endnu længere for en grønnere kommune.

Vær med til at gøre en grøn forskel som Klimaambassadør på furesoe.dk/klimaambassadør

Gør en grøn forskel

Klimaambassadørerne i Furesø Kommune gør allerede en stor grøn forskel i bl.a. skoler og dagtilbud. De skaber projekter, hvor børn og unge lærer om miljø og klima i hverdagen. Ambassadørerne har igangsat mange grønne indsatser:

- Etablering af en masse økologiske haver, hvor daginstitutionsbørn og skoleelever får praksislæring om økologi, natur og næringsstoffer
- Netværksmøder for de køkkenansvarlige med fokus på økologi, klimavenlig, sund og velsmagende mad i Furesøs køkkener
- Madspildsforløb for 12 6. klasser, hvor eleverne har skabt deres egne innovative indsatser for at reducere madspild
- En række forløb, konkurrencer og materialer om affaldsindsamling og -sortering for både børn i børnehaverne og elever på skolerne
- Cykelkonkurrencer og -kampagner på institutioner og skoler
- Konkurrencerne 'Mit klimaansvar - Mit klasselokale' og 'Sluk og luk for det overflødige forbrug' på skoler
- Falko læringsforløb
- Furesø Innovationsprojekt – for skoleelever

Hvad er kommunens egne roller for at lykkes med Klimaplanen?

Med Klimaplanen er målet at sikre grøn omstilling i hele Furesø Kommune som geografisk område. Det gælder også de regionale virksomheder, vi har i kommunen, som skal være sig sit ansvar bevidst og sikre, at klimatiltag også gælder kommunens egne aktiviteter.

For at nå de ambitiøse mål for CO₂-reduktion og klimatilpasning, som er vedtaget i denne Klimaplan, skal kommunen derfor bringe alle administrative og politiske roller i spil.

I alt har kommunen fem afgørende roller for at påvirke udviklingen på klima- og klimatilpasningsområdet, som vist i figur 2.

Det er altafgørende, at kommunen bruger sin indflydelse og platforme som igangsætter. Mens kommunen skaber de rette rammebetingelser, er det nemlig gennem grønne adfærd og nye teknologier hos borgere og virksomheder, at den største forskel på klimaområdet sker.

Figur 2: Kommunens fem roller

Sammenhæng til andre politiske planer i kommunen

En succesfuld gennemførelse af Klimaplanen afhænger af, at klima tænkes ind i de planer og politikker, der allerede eksisterer i Furesø Kommune.

Klimaplanen samler målene fra de øvrige planer i kommunen og sikrer tværgående handlinger og sammenhæng.

En stor del af de indsatser, der indgår i Klimaplanen, har rod i følgende kommunale planer og strategier:

- 2030 Plan for klima og grøn omstilling
- Plan- og Agenda 21-strategi
- Furesø Kommunes 2030-mål
- Varmeplan 2022
- Trafik- og Mobilitetsplan
- Affaldsplan 2013-2024
- Spildevandsplan 2020
- Områdeplan for Furesø Kommunes afløbssystemer

Indsatser for klimaet skaber merværdi for borger og samfund

Vores luft bliver renere med færre partikler og gasser.

Vi bliver sundere, når vi er fysisk aktive i hverdagen ved f.eks. at gå eller bruge cyklen i stedet for bilen.

Erhvervslivets konkurrenceevne øges ved at have klima og bæredygtighed i fokus.

Børn og unge lærer, hvordan de kan være med til at skabe en sundere og grønnere hverdag og får større indsigt i naturen.

Vi styrker fællesskabet gennem arrangementer og initiativer for klima og miljø, f.eks. grøn fællesspisning.

Vi bruger naturen mere, fordi den er tættere på bymiljøet i form af grønne arealer, regnvandsbassiner og 'vilde haver'.

Vores søer og vandløb skånes for forurening i form af fosfor og kvælstof, når vi renser vores regnvand og håndterer spildevand forsvarligt.

Vores natur bliver rigere med mere biodiversitet, når vi beskytter levestederne for sårbare plante- og dyrearter og etablerer mere vild natur i haver og på landarealer.

Hvor stor er vores CO₂-udledning i Furesø Kommune?

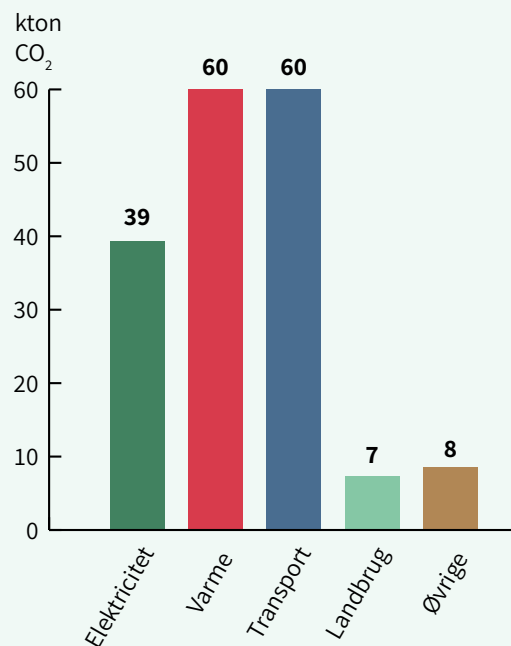
I Klimaplanen er år 2019 udvalgt som *baseline* for kortlægningen af Furesøs CO₂-udledning. De udledninger, der er opgjort, dækker især drivhusgasen CO₂, men alle drivhusgasser som lattergas og metangas er også medregnet. Det hele er omregnet til CO₂-ækvivalenter og omtales konsekvent CO₂ i denne klimaplan .

Af figur 4 fremgår det, at Furesø Kommune som geografisk område havde en CO₂-udledning på samlet 174 kton CO₂ i 2019. El- og varmesektoren står tilsammen for den største del af udledningerne efterfulgt af udledninger fra transport.

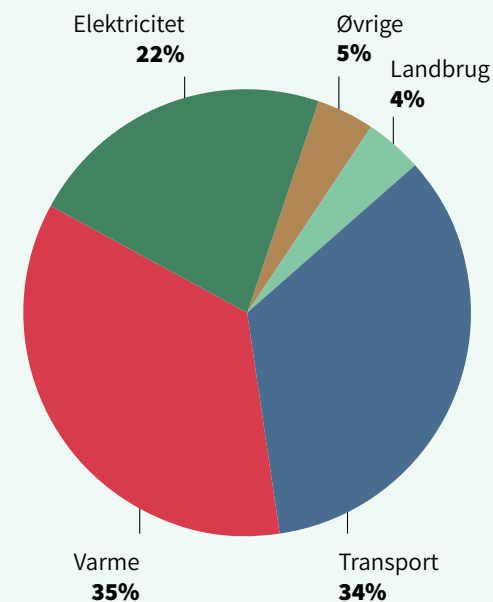
Hvis man deler udledningerne op på sektorer, fordeler de sig som vist i figur 5.

Det bemærkes, at CO₂-udledninger af de varer, som forbruges i Furesø, men som produceres andre steder, ikke medregnes i kommunens CO₂-udledning. Der er dog en række af foreslåede initiativer i planen, der har fokus på at reducere CO₂-udledning ved forbrug.

CO₂-udledning, Furesø Kommune, 2019

Figur 4: CO₂-udledning i kilotons i Furesø Kommune i 2019 fordelt på sektorer.

Figur 5: CO₂-udledning fra Furesø Kommune i 2019 fordelt på sektorer.

Hvad er forskellen på at gøre noget – og på ikke at gøre noget?

I Furesø Kommune kan vi komme langt, hvis vi iværksætter de nødvendige indsatser for at nedbringe vores CO₂-udledninger. Kun sådan kan vi knække kurven for vores fremtidige CO₂-udledninger.

For at tydeliggøre forskellen på at gøre noget, og på ikke at gøre noget, oplistes scenarier:

Business as usual

- Baseret på tiltag besluttet i national lovgivning
- Ingen lokale tiltag i Furesø Kommune

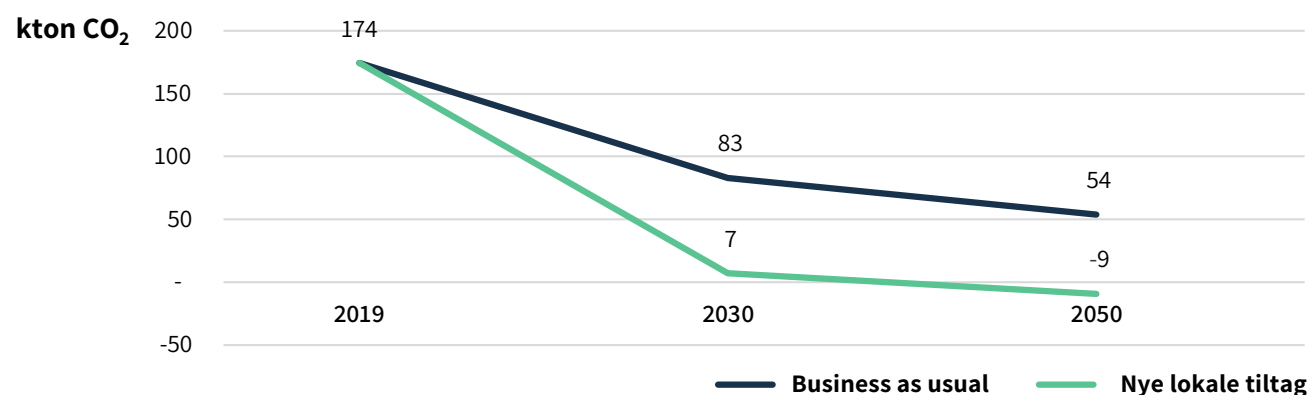
Nye lokale tiltag

- Afspejler effekten af tiltagene i Klimaplanen samt understøttende nationale rammer. Sigter mod CO₂-neutralitet i 2030 og CO₂-negative udledninger fra 2035.

Som det ses i figur 6, når vi **ikke** vores målsætning om CO₂-neutralitet i 2030 og CO₂-negative udledninger fra 2035, hvis vi læner os tilbage og ingenting gør for klimaet. Grunden til, at udledningerne alligevel vil falde frem mod både 2030 og 2050, skyldes en række nationale tiltag som bl.a. omstilling af el-systemet til 100 % grøn strøm.

Den nationale indsats er vigtig, men vi kan komme **længere** ved at iværksætte en række lokale klimatiltag i Furesø Kommune. Så langt, at vi når vores målsætninger, og at vi på tværs af kommunen udleder mindre CO₂, end vi faktisk optager fra atmosfæren.

CO₂-udledning: Scenarier 2030 og 2050

Figur 6: CO₂-udledning fra Furesø Kommune i 2030 og 2050, business as usual-scenarie og Tiltagsscenarie.

Hvordan påvirker klimaforandringer kommunen i fremtiden?

Udover at reducere CO₂-udledninger er det en central indsats i Klimaplanen at sikre, at vi er modstandsdygtige over for de klimaforandringer, der vil ramme kommunen i fremtiden. Det handler bl.a. om vejforhold som hyppigere og kraftigere

nedbør, der kan give risiko for oversvømmelser og stigende grundvand.

Derfor måler og analyserer vi allerede i dag på, hvilke ændrede vejforhold der forventes at kunne

ramme Furesø Kommune i årene fremover. På den måde kan vi iværksætte forebyggende tiltag i forhold til stigende regnmængder og øget temperatur.

Det forventede fremtidige klima i Furesø Kommune frem til år 2100

MERE NEDBØR

+17 %

Mængden af nedbør forventes at stige. Det betyder, at der over året i gennemsnit vil falde 2,07 mm regn i døgnet.

FLERE SKYBRUD

+80 %

Antal hændelser i løbet af året, hvor der falder mere end 15 mm nedbør på 30 minutter, forventes at stige.

HØJERE TEMPERATURER

+3,5°C

Den gennemsnitlige temperatur hen over året forventes at stige, og der vil være mere end dobbelt så mange varmedebølgedage*.

Figur 7: Forventede klimakonsekvenser frem til år 2100. Der sammenlignes med perioden 1981-2010 (Klimaatlas, DMI).

*En varmedebølge er, når middelværdien af de højeste registrerede temperaturer, målt over tre sammenhængende dage, overstiger 25 °C

Klimaplanens indsatsområder – hvad skal vi arbejde frem til?

I fællesskab skal vi nå nogle ambitiøse mål. Furesø Kommune skal være:

- **CO₂-neutral i 2030**
(også betegnet netto nul-udledning)
- **CO₂-negativ i 2035**
(vi binder mere CO₂ i kommunen, end vi udleder)
- **Klimarobust i 2050**
(vi har både CO₂-negativ udledning, og vi er rustet mod klimaforandringer)

For at nå målene er der fastlagt en række delmål. Delmålene dækker i alt seks indsatsområder:

- Energi, forsyning og energioptimering
- Transport og infrastruktur
- Affald og genanvendelse
- Landbrug og havebrug
- Indkøb og adfærd
- Klimatilpasning

Seks indsatsområder i vores Klimaplan

CO₂-negativ energiforsyning i 2030

- Naturgas- og oliefyr udfases helt
- CO₂-neutralt spildevandsanlæg
- CO₂-fangst på Vestforbrænding
- Energieffektivisering i bygninger og produktionsanlæg

70 % CO₂-reduktion i transportsektoren i 2030

- Flere grønne trafikanter
- Fossilfri busser og en øget andel af el-biler
- El-drevne kommunale køretøjer
- Bedre muligheder inden for kollektiv trafik og delebiler

80 % af alt affald genanvendes i 2030

- Øget plastudsortering i husholdninger og virksomheder
- Mængden af plast, der afbrændes på Vestforbrænding, reduceres med 80 %
- Direkte genbrug skal øges med 50 %

CO₂ reduktioner fra landbrug og havebrug

- 20.000 træer plantes i skove, på landbrugsarealer, i private haver, hos virksomheder og på kommunale arealer
- Udtag af dyrkede lavbundsjord
- Mere bynær natur
- Bæredygtigt havebrug

CO₂-udledninger fra indkøb og adfærd reduceres gennem tværgående tiltag

- Udbredelse af Klimafamilier
- Flere Klimapartnerskaber
- Fokus på klimaaftryk ved offentlige og private indkøb

Klimatilpasning

- Sikre kommunen mod oversvømmelse fra større mængder nedbør
- Lokal afledning af regnvand på private grunde
- Udrulning af Spildevandsplan 2020 og Områdeplan for Furesø Kommunes afløbssystem

Ovenstående indsatser er udpluk. Samtlige tiltag præsenteres i det følgende.

1. indsatsområde: Energi, forsyning og energioptimering

Mål: CO₂-negativ energiforsyning i 2030

Aktører

- Forsyningsselskaber
- Borgere
- Boligselskaber og grundejerforeninger
- Virksomheder
- Kommune

Aktivitetsområder

- Naturgas- og oliefyr udfases helt
- Grøn fjernvarme
- Solceller
- Brug af overskudsvarme
- CO₂-neutralt spildevandsanlæg
- CO₂-fangst på Vestforbrænding
- Energieffektivisering i bygninger og produktionsanlæg

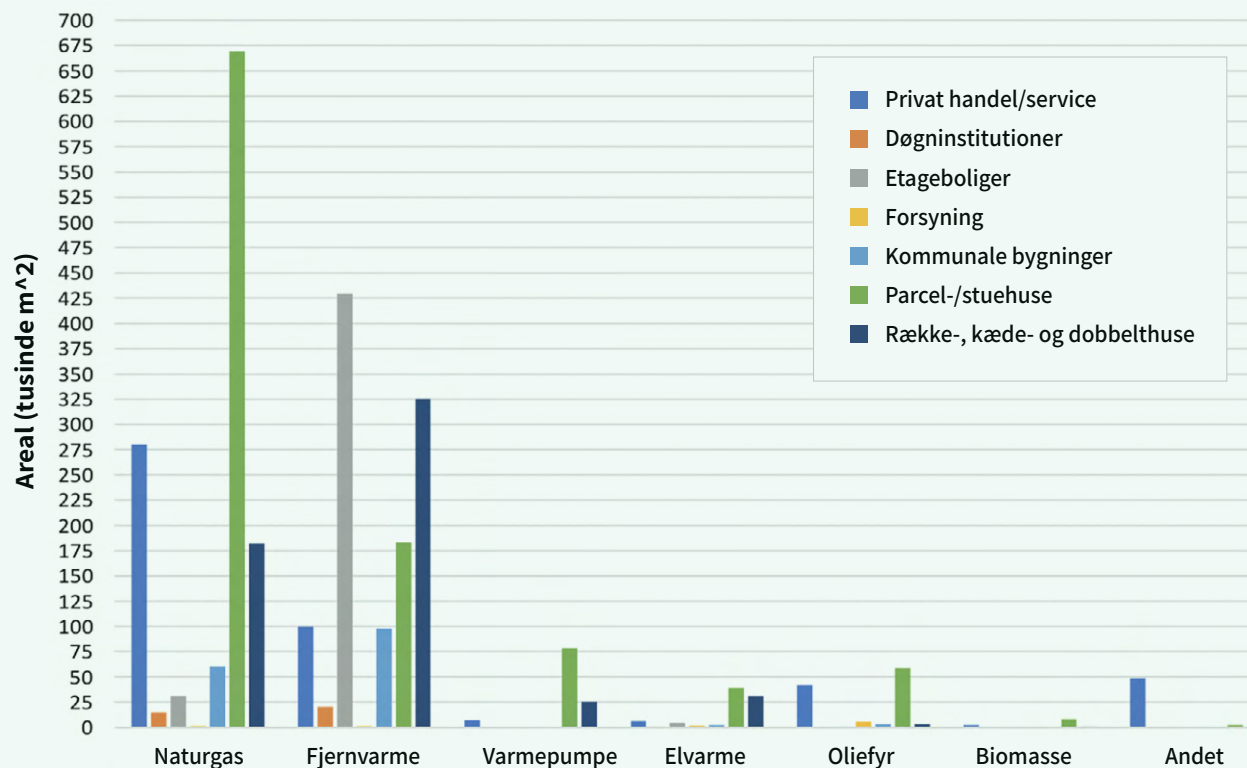
Hvor er vi i dag?

I marts 2022 blev Varmeplan 2022 vedtaget, et vigtigt afsæt for at nå målsætningen om en fossilfri varmeforsyning.

Varmeplanen har fokus på at udpege de områder i kommunen, hvor der med fordel kan etableres fjernvarme i de kommende år, eller hvor man i stedet kan kigge i retning af alternative grønne opvarmningsløsninger.

I dag opvarmes størstedelen af bygningerne med naturgas (46 %). Herefter udgør fjernvarme (41 %), el (7 %) og olie (4 %) de væsentligste kilder til opvarmning. Det er målet, at naturgas- og oliefyr skal udfases helt inden 2030.

Der skal arbejdes med brug af overskudsvarme fra virksomheder samt brug af varmepumper og jordvarme.

Figur 8: Opvarmet areal i Furesø Kommune fordelt på kilde og bygningstype.

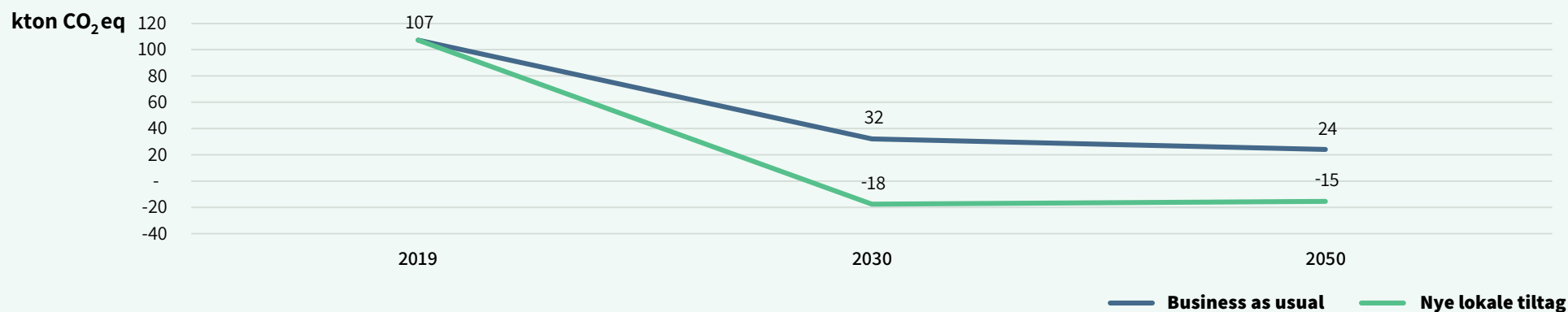
Hvordan ser udviklingen ud mod 2030 og 2050?

CO₂-udledningerne inden for energi, varmeforsyning, bygninger og produktionsanlæg udgjorde i alt 107 kton CO₂ i 2019. Det svarer til 62 % af de samlede udledninger i kommunen. I business as usual-scenariet vil udledningerne falde frem mod 2050, bl.a. fordi el-nettet nationalt bliver grønnere.

Med en række nye lokale tiltag inden for energi- og varmeforsyning i Furesø Kommune kan udledningerne allerede i 2030 gå i minus.

Herudover vil der skulle arbejdes målrettet med energioptimering af bygninger og produktionsanlæg hos borgere og virksomheder.

CO₂-udledning for energi, varmeforsyning og bygninger

Figur 9: Scenarier mod 2030 og 2050 for CO₂-udledninger fra energi, varmeforsyning og bygninger

Hvem er de centrale samarbejdspartnere?

Der er stort potentiale for at udbygge fjernvarmen i en stor del af kommunen. Det kræver, at der er nok borgere og virksomheder, der tilslutter sig fjernvarme.

Her har fjernvarmeselskaberne et stærkt fokus på, at borgere og virksomheder skal tilbydes en attraktiv tilslutningspris og betalingsmåde.

Udover borgere og virksomheders tilslutning til grønne energi- og varmeløsninger, er der en række centrale samarbejdspartnere på energiområdet:

- Forsyningselskaberne Vestforbrænding, Farum Fjernvarme og Værløse Varmeværk er centrale samarbejdspartnere, der aktivt bidrager til at sætte rammerne for varmeplanerne i Furesø Kommune og dermed den fremtidige grønne el- og varmeforsyning.
- Vandselskabet Novafos er en central samarbejdspartner i forhold til at sikre CO₂-neutral spildevandshåndtering.
- For at styrke indsatsen for energibesparelser i boliger og virksomheder kræver det handling fra både borgere og erhvervsliv. Derudover spiller boligselskaber, grundejerforeninger, virksomheder og erhvervsforeninger også en afgørende rolle.

Grønnere energi og varmeforsyning

- Undersøg muligheder for tilskud til udskiftning af olie- eller gasfyr på spareenergi.dk
- Læs om planerne for fjernvarmeudbygning på furesoe.dk/fjernvarme
- Undersøg muligheder for tilskud til energispareprojekter i virksomheder og erhvervslejemål på ens.dk/erhvervstilskud
- Bliv klogere på CO₂-fangst på Vestforbrænding på c4cph.dk
- Book et undervisningsforløb for skoleelever på furesoe.dk/fremtidsvaerkstedet

Faktaboks: CCS

Med henblik på at sikre en CO₂-neutral fjernvarmeforsyning undersøger Vestforbrænding mulighederne for at etablere CO₂-fangst (CCS). Det sker i klyngesamarbejdet 'C4 – Carbon Capture Copenhagen'.

Anvendelse af CCS vil producere negative CO₂-udledninger for både fjernvarme og el-produktion for affaldskraftvarme, og derfor er potentialet for CO₂-reduktion stort.

2. indsatsområde: Transport og infrastruktur

Mål: 70 % CO₂-reduktion i transportsektoren i 2030

Aktører

- Borgere
- Virksomheder
- El-ladefirmaer
- Kommunen og Region Hovedstaden
- Boligselskaber og grundejerforeninger

Aktivitetsområder

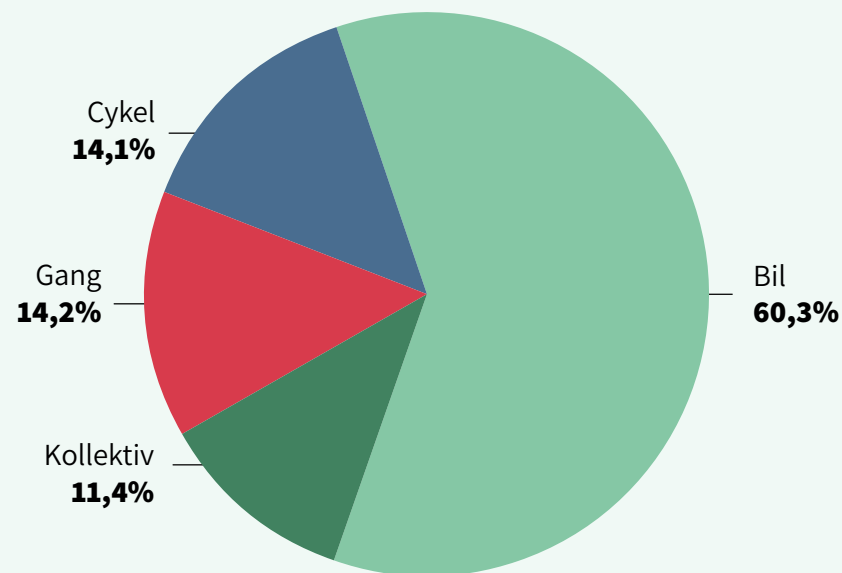
- Flere grønne trafikanter
- Flere el-ladestandere på tværs af kommunen
- Fossilfri busser
- El-drevne kommunale køretøjer, inkl. renovations- køretøjer
- Mere samkørsel og flere delebiler
- Hurtigbusser på Motorring 4
- S-togsbanen forlænges til Hillerød
- Byplanlægning skal fremme nærhed til offentlig transport
- Bedre cykelforhold på tværs af kommunegrænser

Hvor er vi i dag?

Borgerne i Furesø Kommune transporterer sig i gennemsnit 28,2 km om dagen. Bilen er det foretrukne rejsemiddel efterfulgt af cykel, gang og kollektiv transport. Det er kun 6,3 % ud af de i alt næsten 17.512 personbiler i Furesø Kommune, som er el- og plugin-hybrid'er (2019-data).

Langt de fleste biler kører altså på fossile brændstoffer som benzin og diesel, og er dermed en stor kilde til CO₂-udledning.

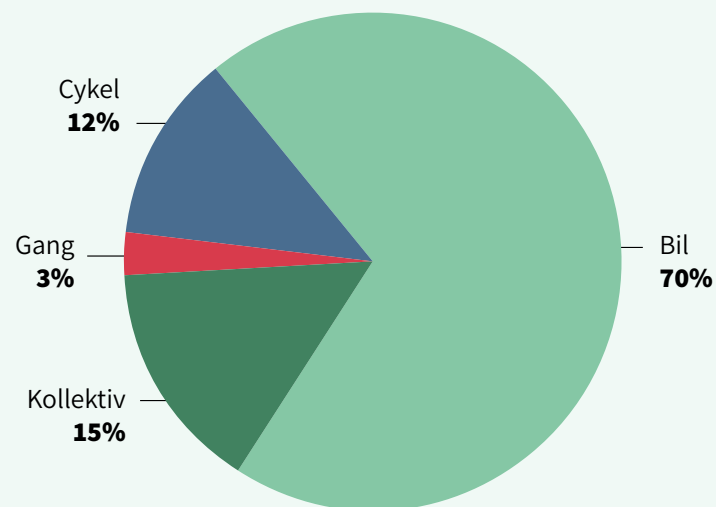
Furesøborgernes daglige rejser

Figur 10: Fordeling af Furesøborgernes daglige rejser. Data fra Transportvaneundersøgelsen 2020.

Pendling for indbyggere i Furesø Kommune

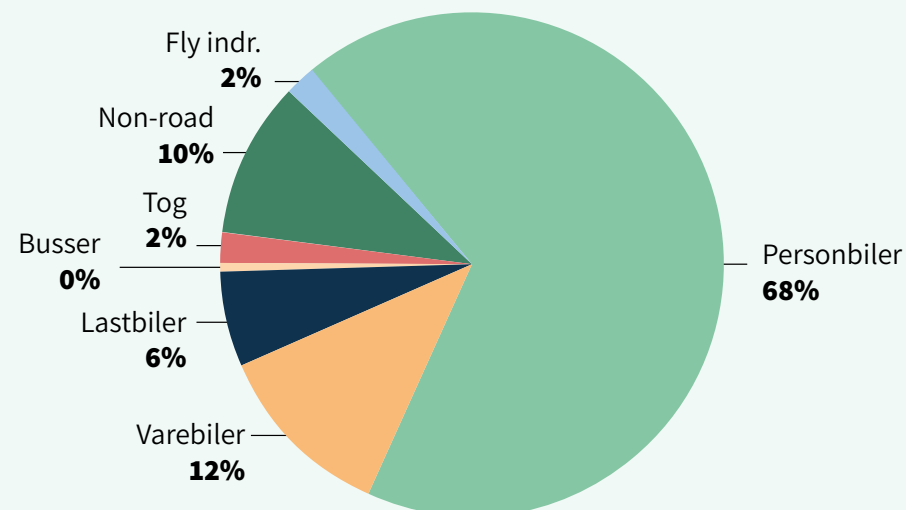
En stor del af borgerne bruger bilen til pendling til arbejde inden for kommunens grænser eller til deres job i omegnskommunerne samt København. Hele 70 % af disse ture foregår i bil, mens knap så mange tager cyklen eller bruger den kollektive trafik til og fra arbejde.

Figur 11: Fordeling af transportmiddel til job for Furesøborgere. Data fra Transportvaneundersøgelsen 2020.

CO₂-udledninger fra transport

CO₂-udledning fra personbiler i Furesø Kommune udgør hele 68 % af den samlede CO₂-udledning fra transport. Varebiler, lastbiler og såkaldt non-road (eksempelvis bygge- og anlægsmaskiner) udgør den resterende udledning.

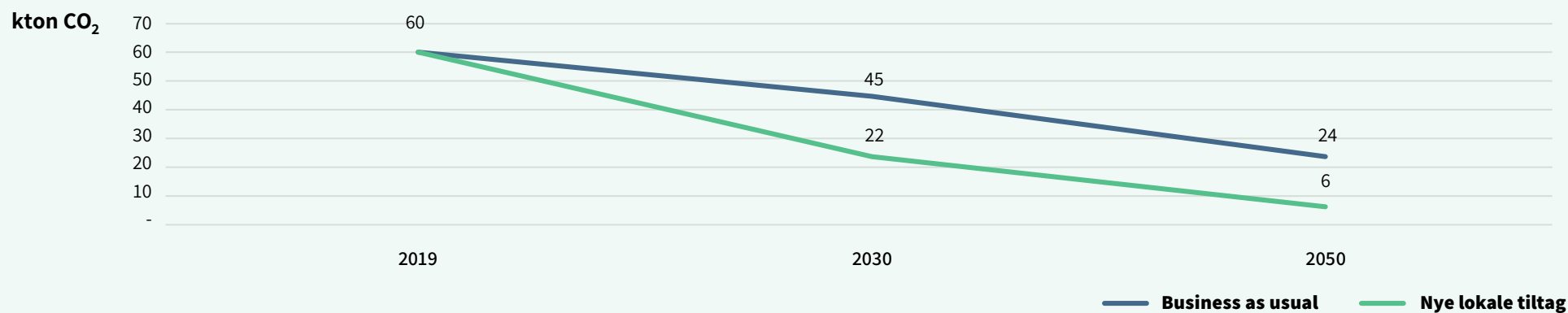
Figur 12: Fordeling af CO₂-udledninger fra transport i 2019 i Furesø Kommune.

Hvordan ser udviklingen ud mod 2030 og 2050?

CO₂-udledningerne fra transport udgjorde i alt 60 kton i 2019. Det svarer til 35 % af de samlede udledninger i kommunen. I business as usual-scenariet vil udledningerne falde frem mod 2050, bl.a. fordi flere forventes at køre i el-biler.

Til gengæld kommer Furesø Kommune meget længere med en række lokale tiltag inden for transport. Tiltagene skal sikre, at udledningerne falder markant de kommende år, og at vi når vores mål om 70 % reduktion allerede i 2030.

CO₂-udledninger fra transport

Figur 13: Scenarier mod 2030 og 2050 for CO₂-udledninger fra transport

Hvem er de centrale samarbejdspartnere?

Der er et stort potentiale for at nedbringe CO₂-udledningerne fra transport i kommunen gennem ændring af vaner og adfærd. Det kræver, at det grønne valg er lige så nemt og komfortabelt som

alternativet. Flere el-ladestandere, bedre cykelstier, bedre kollektiv trafik og flere delebiler skal bringe os i mål. På den måde vil trafikstøjen og luftforureningen også blive markant mindre i lokalmiljøet.

Udover den enkelte borgers vaner og valg af transportmiddel skal tiltagene løftes af en række centrale samarbejdspartnere:

- Region Hovedstaden og samarbejdet mellem kommunerne om bedre kollektiv transport og gode cykelforbindelser på tværs af kommunegrænser.
- Movia har sammen med kommuner og regioner sat et mål om at være fossilfri i 2030. Furesø Kommune samarbejder med Movia om at nå målet før tid ved allerede nu at indsætte busser, som kører på el eller CO₂-neutralt brændstof.
- For at styrke indsatsen for grønnere transport i kommunen spiller el-lade-firmaer, virksomheder, bolig- og grundejerforeninger samt cykelforeninger også en afgørende rolle.
- Samarbejde med virksomheder, grundejerforeninger og boligorganisationer om opsætning af el-ladestandere.
- Samarbejde med virksomheder om udbredelse af cyklismen

Grønnere transport og infrastruktur

- Ansøg om opsætning af el-ladestander på furesoe.dk/ladestander
- Vær med på delebilsordningerne - Nabogo, LetsGo, GoMore og Nordsjællands Delebiler
- Tilmeld dig Furesø Cykelfællesskab på frivilligfuresoe.dk
- Bliv en del af cykel-, gå og løbenetværket i Furesø Kommune på strava.com
- Book et undervisningsforløb for skoleelever på furesoe.dk/fremtidsvaerkstedet

Indfrielse af Furesøs Trafik- og Mobilitetsplan

Det klimavenlige transportvalg skal være det foretrukne i Furesø Kommune inden 2030. Vi skal knække den nuværende kurve. Målet er, at 70 % af alle ture er til fods, på cykel, i kollektiv trafik eller via samkørsel. Over halvdelen af alle biler i kommunen skal være CO₂-neutrale for at nå vores målsætning i 2030. Der sikres bedre kollektiv trafik, bl.a. med beslutningen om at etablere S-tog til Hillerød. Der skal være gode cykelforbindelser på tværs af kommunegrænser, der skal gøre det nemmere og mere sikkert for pendlere at vælge cyklen som transportmiddel.

3. indsatsområde: Affald og genanvendelse

Mål: 80 % af alt affald genanvendes, og mængden af plast, der afbrændes på Vestforbrænding reduceres med 80 % i 2030. Det direkte genbrug skal øges med 50 %.

Aktører

- Vestforbrænding
- Borgere
- Virksomheder
- Kommune og Region Hovedstaden
- Miljørådet
- Miljøforeningen Furesø Agenda 21
- Furesø INDUSTRI og Furesø Erhvervsforening
- Gate 21, Repair Café, Spejdernes Genbrug, Folkekirkens Nødhjælp og Røde Kors

Aktivitetsområder

- Bedre affaldssortering, særlig indsats rettet mod plast
- Mindre madspild, særlig indsats for at halvere mængden af madspild i offentlige køkkener inden 2030
- Direkte genbrug skal øges med 50 %.

I dag skal alle danske husstande sortere affald i 9 – og i løbet af 2022 - 10 grupper:

- Madaffald
- Papir
- Pap
- Glas
- Metal
- Plast
- Mad- og drikkekartoner
- Farligt affald
- Restaffald
- Senere følger krav om sortering af tekstilaffald.

Det er kommunernes opgave at sørge for, at borgerne har de rette beholdere, og at affaldet bliver hentet ved boligerne.

Hvor er vi i dag?

Den gennemsnitlige Furesø-borger producerer ca. 71 kg forbrændingsegnet affald og 201 kg dagrenovation om året. Når dette affald brændes, producerer grønt affald, varme og elektricitet, men samtidig udledes ca. 4.910 ton CO₂ i processen.

Ved i højere grad at genanvende og genbruge vores affald skåner vi derfor miljøet ved at udlede mindre CO₂ og ved at bruge færre af jordens ressourcer.

Hvordan ser udviklingen ud mod 2030 og 2050?

Affaldskurven skal knækkes, vi skal genbruge langt mere. Og derfor spiller sortering af affaldet en afgørende rolle.

Alle undersøgelser viser, at sortering ude ved husstandene vil få genanvendelsen af affald til at stige, og at den enkelte borger også kan spare bilture til genbrugspladserne.

Målsætningen er, at affaldsmængden i Furesø Kommune falder markant. Der skal rettes en særlig indsats mod plast. Hvis 80 % af plasten fra affaldet fjernes, kan vi nemlig reducere vores CO₂-udledning med op mod 5.040 tons CO₂ per år. Herudover skal vi også øge det direkte genbrug i samarbejde med foreninger og genbrugsorganisationer.

Hvem er de centrale samarbejdspartnere?

Kommunen selv har en vigtig rolle i at forbruge mindre og genbruge mere og i at vejlede borgere og virksomheder om korrekt affaldssortering. Indsætterne skal også løftes i samarbejde med en række væsentlige partnere:

- Vestforbrænding samarbejder med Furesø Kommune og en række nabokommuner om initiativet Indsamling på Tværs, der giver borgerne effektive indsamlingssystemer og god service i kraft af en fælles ordning på affaldsområdet.
- Genbrugsstationer og frivillige foreninger som Røde Kors, Gate 21, Repair Café, Spejdernes Genbrug og Folkekirkens Nødhjælp løfter i flok for at knække affaldskurven og få borgere til at genbruge mere.
- Region Hovedstaden og samarbejdet mellem kommunerne om fælles mål og initiativer for mindre spild og mere genanvendelse.
- Bolig-, Erhvervs- og Industriforeninger samt detailhandlen skal iværksætte tiltag, der kan fremme genanvendelse og direkte genbrug.

Inspiration, viden og undervisning

Mere genbrug og genanvendelse

- Bliv klogere på affald og genbrug i Furesø på furesoe.dk/affald
- Få styr på din virksomheds affald på affaldstjek.dk
- Bliv affaldsambassadør – en mini-uddannelse for børn i børnehaven. Skriv en mail til trpe@furesoe.dk
- Book et besøg med undervisning hos Vestforbrænding på vestfor.dk/besoeg-os
- Læs om Region Hovedstadens projekt Affald og ressourcer på tværs på affaldsomressourcer.dk
- Book et undervisningsforløb for skoleelever på furesoe.dk/fremtidsvaerkstedet

4. indsatsområde: Landbrug og havebrug

Mål: Der skal plantes 20.000 træer på 100 hektar, og dyrkede lavbundslande genskabes til enge og moser. Der skal anlægges mere bynær natur og flere klimavenlige haver.

Aktører

- Have- og arealejere: Private, virksomheder, boligselskaber og -udlejere og grundejerforeninger
- Landmænd og lodsejere
- Kommunen
- Danmarks Naturfredningsforening
- Landboforeningen

Aktivitetssområder

- Der plantes ca. 20.000 træer over i alt 100 hektar frem mod 2030 på landbrugsarealer, i private haver, hos virksomheder og på kommunale arealer
- Dyrkede lavbundslande genskabes til enge og moser
- Landbrug drives bæredygtigt med fokus på lokalt producerede fødevarer
- Mere bynær natur og øget biodiversitet
- Flere 'Vilde haver' hos private haveejere

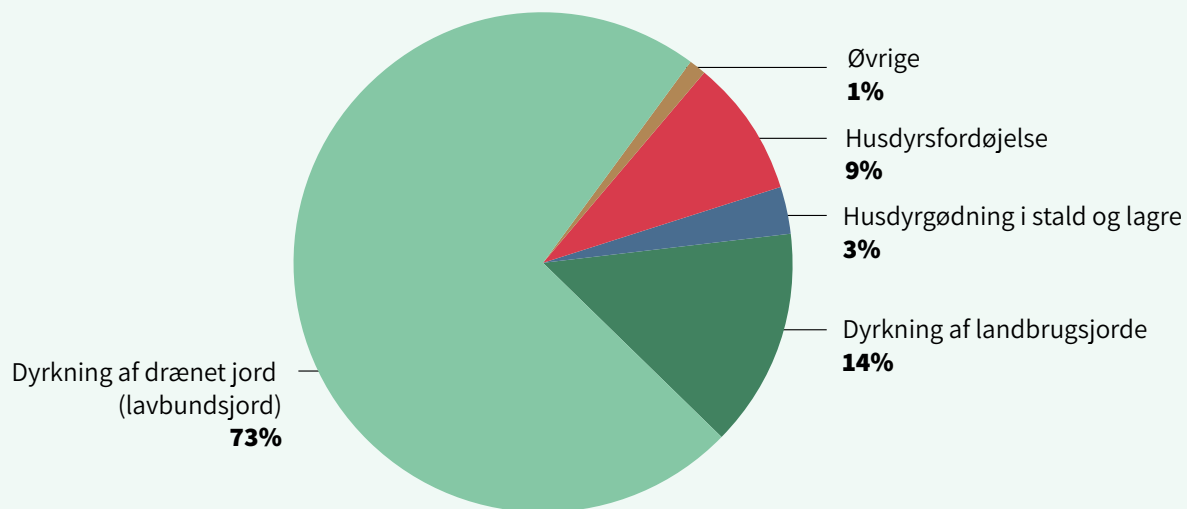
Hvor er vi i dag?

I Furesø Kommune har vi udover vores små og større bysamfund en hel del skov, store søer og andre naturtyper. De arealer, der bliver dyrket og brugt som landbrugsjord dækker 11 % af kommunens samlede areal. Det er primært kornmarker og græsningsarealer.

Det vurderes, at haver og parker dækker et tilsvarende areal. Derfor er det også vigtigt med en indsats for mere klimavenlige havebrug.

CO₂-udledninger fra landbrug og arealanvendelse udgør 4 % af den samlede udledning i Furesø Kommune, og det er lavbundsjord, der står for de største udledninger. Den næststørste udleder inden for landbrug og arealanvendelse er dyrkning af landbrugsarealer, eksempelvis når marker gødes, drænes og pløjes.

CO₂-udledninger fra landbrug og arealanvendelse

Figur 14: Fordeling af CO₂-udledninger fra landbrug og arealanvendelse i Furesø Kommune i 2019

Hvad er lavbundsjarde – og hvorfor skal de ”udtages”?

Lavbundsjarde – også kaldet tørvejord – er eller var vådområder, som enge og moser. I den slags vådområder er der mange planterester, som har optaget en masse CO₂. Når lavbundsjarde får lov at være i fred, så bliver denne CO₂ i jorden. Og det er godt for både klima og miljø.

Men når lavbundsjarde drænes for vand i forbindelse med landbrugsdrift, så trænger ilten ind. Ilten gør, at mikroorganismer kan nedbryde planterester og dermed udlede CO₂ til atmosfæren.

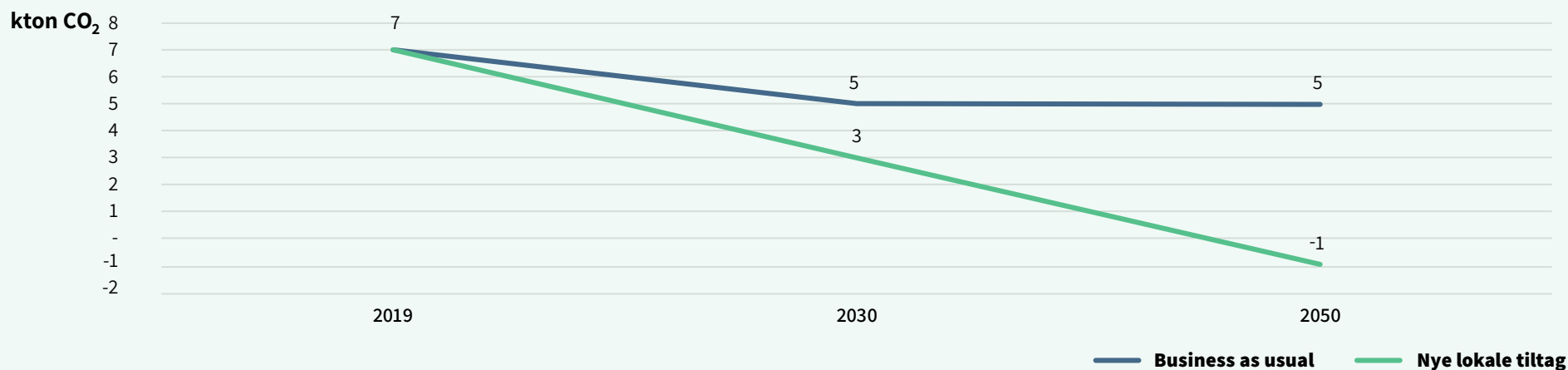
Ved at udtage lavbundsjarde af landbrugsdrift og oversvømme dem igen, kan vi altså reducere udledningen af CO₂.

Hvordan ser udviklingen ud mod 2030 og 2050?

CO₂-udledningerne fra landbrug og arealanvendelse udgjorde i alt 7 kton i 2019, altså 4 % af de samlede udledninger i kommunen. I business as usual-scenariet vil udledningerne falde en anelse frem mod 2050, bl.a. grundet nationale planer for grøn omstilling af dansk landbrug.

Til gengæld kommer Furesø Kommune meget længere og kan mere end halvere udledningen fra landbrug og arealanvendelse frem mod 2030 med en række lokale tiltag på området. Tiltagene sikrer bl.a. flere naturområder, øget biodiversitet og mulighed for at optage CO₂ fra atmosfæren.

CO₂-udledninger fra landbrug og arealanvendelse

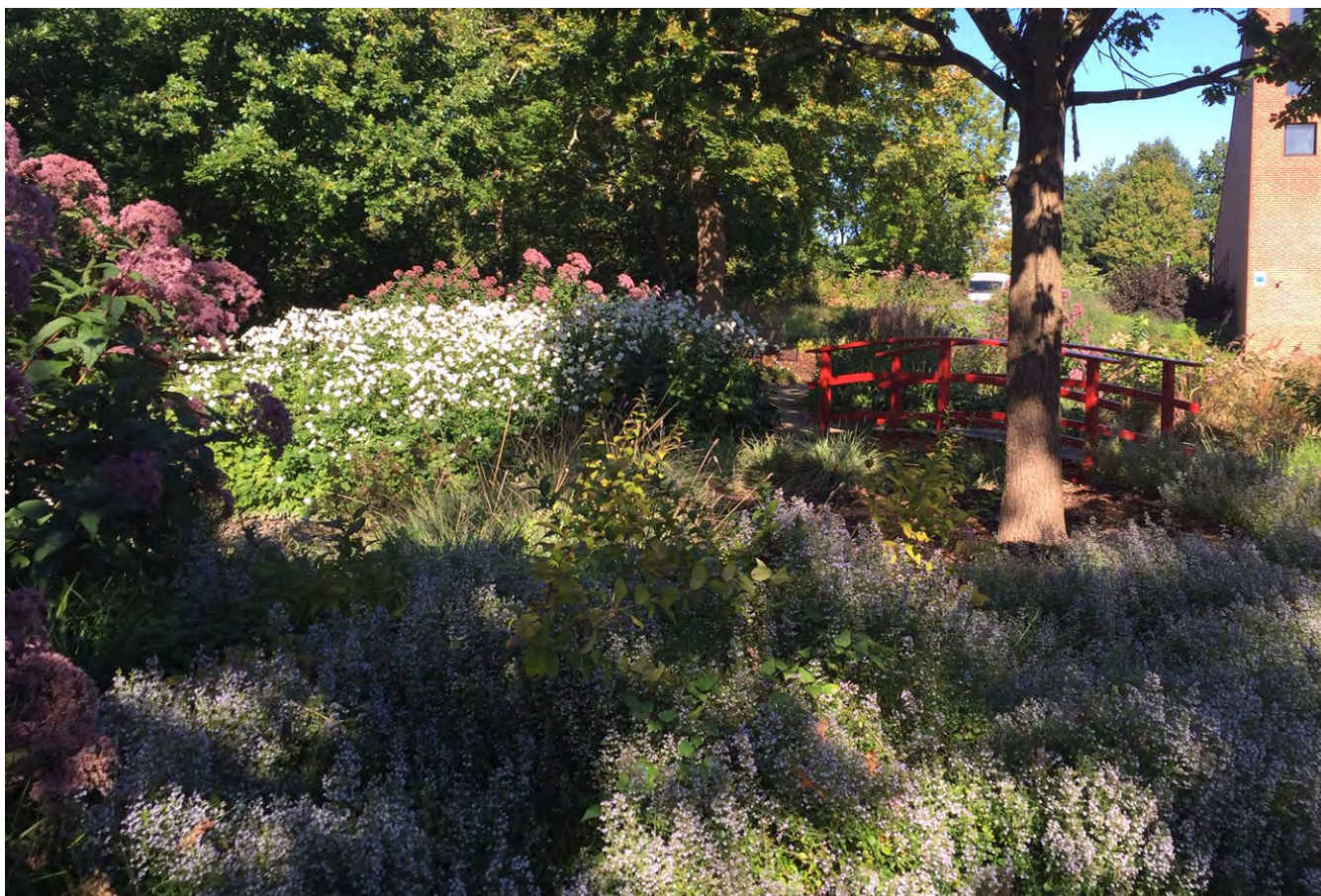
Figur 14: Scenarier mod 2030 og 2050 for CO₂-udledninger fra landbrug og arealanvendelse

Hvem er de centrale samarbejdspartnere?

Plantning af træer, omlægning af dyrkede lavbundsjord, bæredygtigt landbrug og flere lokalt producerede fødevarer kræver et godt samarbejde med landmænd og jordejere.

Derfor er mulighederne for puljer og kompensation til ejere af landbrugsarealer et centralt element i at komme i mål med tiltagene.

Samarbejde med private have-ejere, boligorganisationer, foreninger og virksomheder om plantning af træer og vild natur i kommunen spiller også en afgørende rolle.

Vild have-ambassadører

Haver i Furesø skal summe af liv til gavn for klima, dyre- og planteliv. Du kan være med til at skabe levende haver i netværket Vild have-ambassadører. I de private haver er der nemlig rig mulighed for at fremme naturen og skabe flere levesteder for dyr og planter.

vild.furesoe.dk

Grønnere landbrug og havebrug

- Bliv Vild Have-Ambassadør på vild.furesoe.dk
- Undersøg muligheder for tilskud fra Miljøministeriets pulje for Klima-Lavbund på mst.dk
- Besøg eller få undervisningsforløb hos Skolelandbruget, Haver til Maver, Hjortøgaard eller Stengården på skolelandbruget.furesoe.dk
- Book et undervisningsforløb for skoleelever på furesoe.dk/fremtidsvaerkstedet

Vidste du, at...

Hvis 4.000 parcelhuse hvert har ét træ, bindes i alt ca. 8.000 ton CO₂, når træerne er fuldt udvoksede. Det svarer til, at der bindes ca. 200 ton CO₂ årligt over en 40-årig periode.

Derudover bidrager træerne også positivt til biodiversiteten.

I Furesø Kommune skal plantning af træer derfor tænkes sammen med lokalplanlægning og nybyggeri.

5. indsatsområde: Indkøb og adfærd

Mål: CO₂-udledningen fra varer og tjenester, der forbruges af borgere, virksomheder og den offentlige sektor i Furesø Kommune, skal reduceres

Aktører

- Borgere
- Virksomheder
- Kommunen
- Den grønne guide
- Miljørådet

Aktivitetsområder

- Grønnere indkøb og mere klimavenligt forbrug
- Mere deleøkonomi og cirkulær økonomi
- Grøn fællesspisning og undervisning i klimavenlig kost

Hvor er vi i dag?

CO₂-udledninger for forbrug i Furesø Kommune udgør omkring 475 kton. Det er en stor post. Det er mere end alle aktiviteter i hele kommunen som geografisk område, faktisk næsten fire gange mere.

Indkøb og forbrug indgår ikke i Furesø Kommunes CO₂-regnskab, da mange af de varer og tjenester, vi køber, er produceret et andet sted. F.eks. køber vi kød fra kommuner, der har en stor opgave i at nedbringe deres CO₂-udledning fra bl.a. landbrugsproduktion.

Derfor har vi et ansvar for at forbruge og indkøbe mere klimavenligt. Sådan kan vi styrke den grønne omstilling i andre kommuner og i andre dele af verden.

Det er et medansvar, vi skal være bevidste om i Furesø Kommune.

Vi skal tænke grønnere inden for en række områder, når vi køber varer og tjenester:

Fødevarer

**Tekstiler
og affald**

Flyrejser

Byggeri

**Elektronik
og andre
varer**

**Indkøb i den
offentlige
sektor**

Vidste du, at...

Den gennemsnitlige borger i Furesø Kommune udleder i ca. 15,8 ton CO₂ om året. Heri indgår både brug af transport, el, vand og varme samt alle de varer og services, borgeren køber.

Udledningen pr. borger svarer til 134.300 kørte km. i personbil – eller en flyrejse på i alt 158 timer.

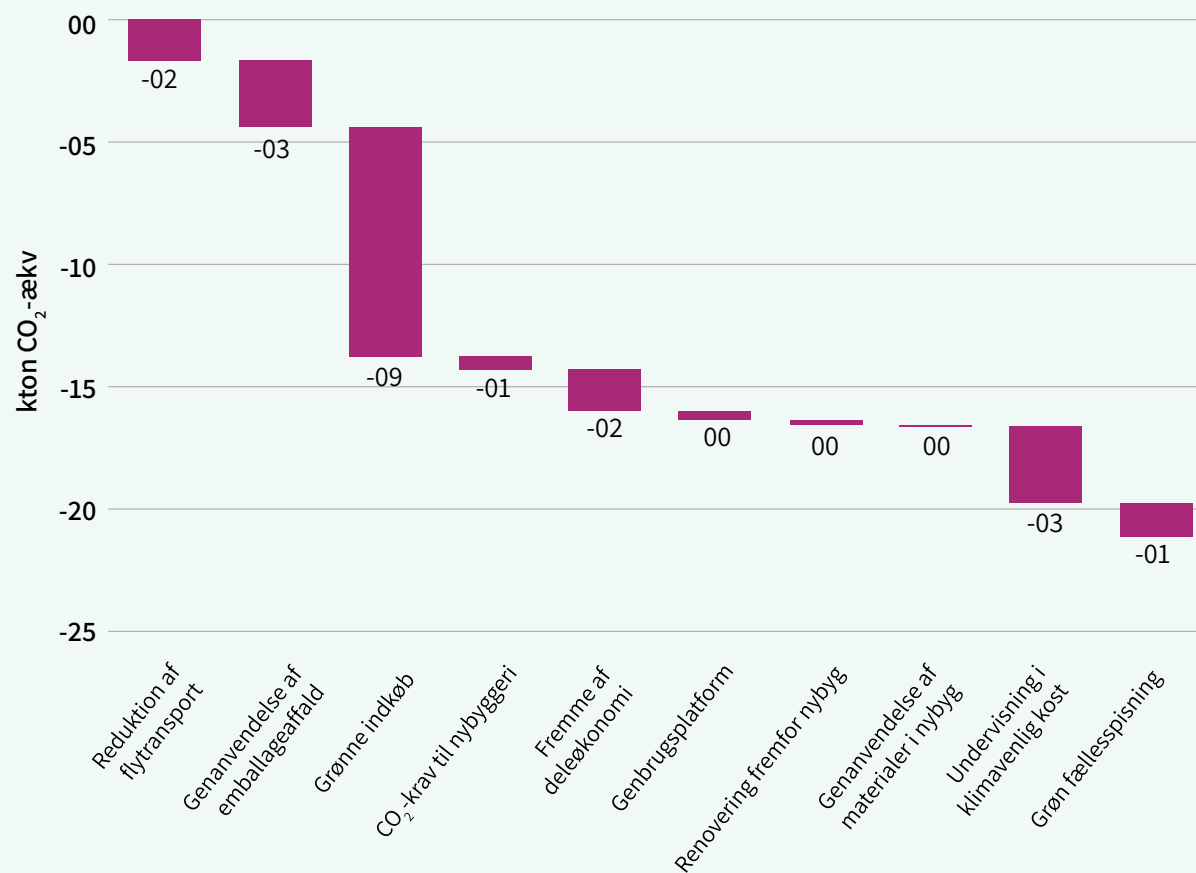
Kilde: Samvirke

Hvordan ser udviklingen ud mod 2030 og 2050?

Alle handlinger tæller, når vi skal nedbringe vores CO₂-udledninger fra indkøb og forbrug. Det vigtigste er, at vi alle tænker 'grønnere' i dagligdagen.

Hvis vi gør det, kan vi samlet set nedbringe vores CO₂-udledning med ca. 21 kton CO₂. En reduktion, der er med til at trække vores samlede CO₂-udledninger for Furesø Kommune i minus, hvis posten tælles med i vores klimaregnskab.

Potentialet for CO₂-reduktioner

Figur 15: Potentialet for CO₂-reduktioner fra indkøb og forbrug i Furesø Kommune frem mod 2030. I alt en reduktion på 21,1 kton CO₂, **hvis alle tiltag gennemføres.**

Hvilke tiltag iværksætter vi?

- **Reducering af brug af flytransport**

- borgere og virksomheder gøres bevidste om klimaaftrykket ved denne transportform

- **Øget genanvendelse af ressourcer**

- cirkulær økonomi skal fremmes hos borgere, virksomheder og den offentlige sektor

- **Grønne offentlige og private indkøb**

- vi sigter mod en halvering af klimaaftrykket fra offentlige og private indkøb i 2030 i forhold til i dag

- **CO₂-krav til nybyggeri**

- nybyggeri skal overholde specifikke krav til CO₂-udledning fra både opførelse, drift og nedrivning af bygningen

- **Fremme deleøkonomi**

- f.eks. samkørsel, deling af boliger via f.eks. 'Airbnb', tøjbiblioteker eller ordninger, der giver mulighed for at dele værktøj

- **Etablering af genbrugsplatform**

- særligt for byggematerialer og gerne i samarbejde med nabokommuner

- **Renovering frem for nybyg**

- energirenovering af eksisterende bygninger i stedet for nybyg for at reducere materialeforbrug af hensyn til klimaet

- **Større genanvendelse af byggematerialer**

- byggematerialer fra eksisterende bygninger genanvendes ved opsætning af nye bygninger

- **Undervisning i klimavenlig kost**

- køkkenansatte, pædagogisk personale og kostvejledere deler erfaringer og inspirerer borgere til mere klimavenlig kost og mindre madspild

- **Grøn fællesspisning**

- arrangementer for alle i Furesø Kommune med klimavenlige retter og socialt fællesskab i fokus

Hvem er de centrale samarbejds-partnere?

Alle skal være med. Borgere, virksomheder, offentligt ansatte, frivillige, organisationer og mange flere. Alle handlinger tæller, og alle initiativer er velkomne, også dem, der ikke er nævnt her.

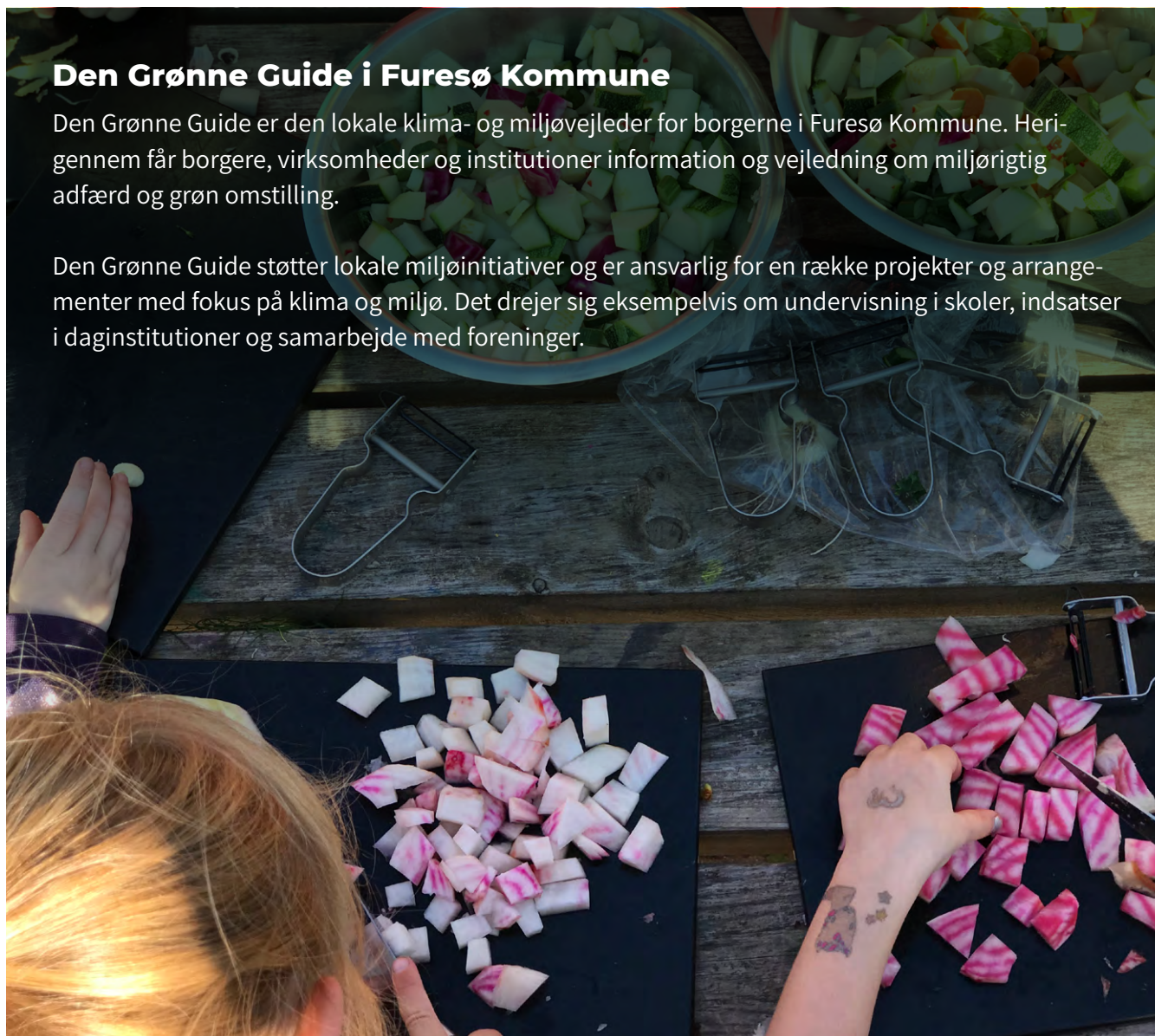
Store som små initiativer eller omlægninger og mindre adfærdsmæssige skridt er alt sammen med til at sætte skub i den grønne omstilling i Furesø Kommune.

Mulighederne for at bidrage er mange. Vi skal løfte i flok, og vi skal rykke i en grønnere retning i fællesskab.

Den Grønne Guide i Furesø Kommune

Den Grønne Guide er den lokale klima- og miljøvejleder for borgerne i Furesø Kommune. Herigennem får borgere, virksomheder og institutioner information og vejledning om miljørigtig adfærd og grøn omstilling.

Den Grønne Guide støtter lokale miljøinitiativer og er ansvarlig for en række projekter og arrangementer med fokus på klima og miljø. Det drejer sig eksempelvis om undervisning i skoler, indsatser i daginstitutioner og samarbejde med foreninger.

Grønnere indkøb og forbrug

- Få viden og inspiration som borger på furesoe.dk/klimafamilier
- Tilmeld din virksomhed som Klimapartner på furesoe.dk/klimapartner
- Sæt fokus på grønnere adfærd som Klimaambassadør i kommunen på furesoe.dk/klimaambassadør
- Få inspiration til en grønnere hverdag miljørigtig adfærd hos Den Grønne Guide på furesoe.dk/groen-guide
- Book et undervisningsforløb for skoleelever på furesoe.dk/fremtidsvaerkstedet

6. indsatsområde: Klimatilpasning

Mål: Furesø Kommune er rustet mod de klimaforandringer, der kan ramme kommunen både nu og i fremtiden – bl.a. oversvømmelser som følge af mere og kraftigere nedbør.

Aktører

- Novafos vandselskab
- Private grundejere
- Kommunen
- Boligselskaber og -udlejere samt grund-ejerforeninger

Aktivitetsområder

- Lokal afledning af regnvand på private grunde (LAR-løsninger)
- Udrulning af Spildevandsplan 2020 og
- Områdeplan for Furesø Kommunes afløbssystem
- Sikre kommunen mod oversvømmelse fra større mængder nedbør

Hvor er vi i dag?

Kommende klimaforandringer betyder, at Furesø Kommune står over for nye udfordringer. Flere og kraftigere regnskyl er en af konsekvenserne, og det kan betyde oversvømmelser på veje, i kældre samt hvor overskydende regnvand iblandet spildevand, der løber ud i åer og søer.

I områder, hvor grundvandet i Furesø Kommune i forvejen står højt, er risikoen for oversvømmelser større. Vi skal derfor iværksætte forebyggende tiltag. Vi skal klimatilpasse os.

Furesø Kommune arbejder allerede i dag med klimatilpasning af afløbssystemet i samarbejde med det tværkommunale vandselskab Novafos A/S. I 2017-2020 gennemførte Novafos en omfattende analyse af kommunens afløbssystem. Analysen har kortlagt lokale områder, som er særligt udsatte for oversvømmelser, hvis der falder store mængder nedbør.

På den baggrund, og i et tæt samarbejde med borgere og boligforeninger, vælges en strategi

for lokal håndtering af regnvand og udbygning af kloaknettet.

Sådan sikrer vi lokalområder mod oversvømmelser, samtidig med at vi værner om natur og miljø.

Spildevandsplan 2020

I Spildevandsplan 2020 fastsættes de overordnede rammer for den fremtidige håndtering af spildevand i kloaker og afløb i kommunen.

Spildevandsplanen udgør sammen med Områdeplan for Furesø Kommunes afløbssystemer rammerne for den fremtidige afløbsstrategi i de enkelte lokalområder i Furesø Kommune.

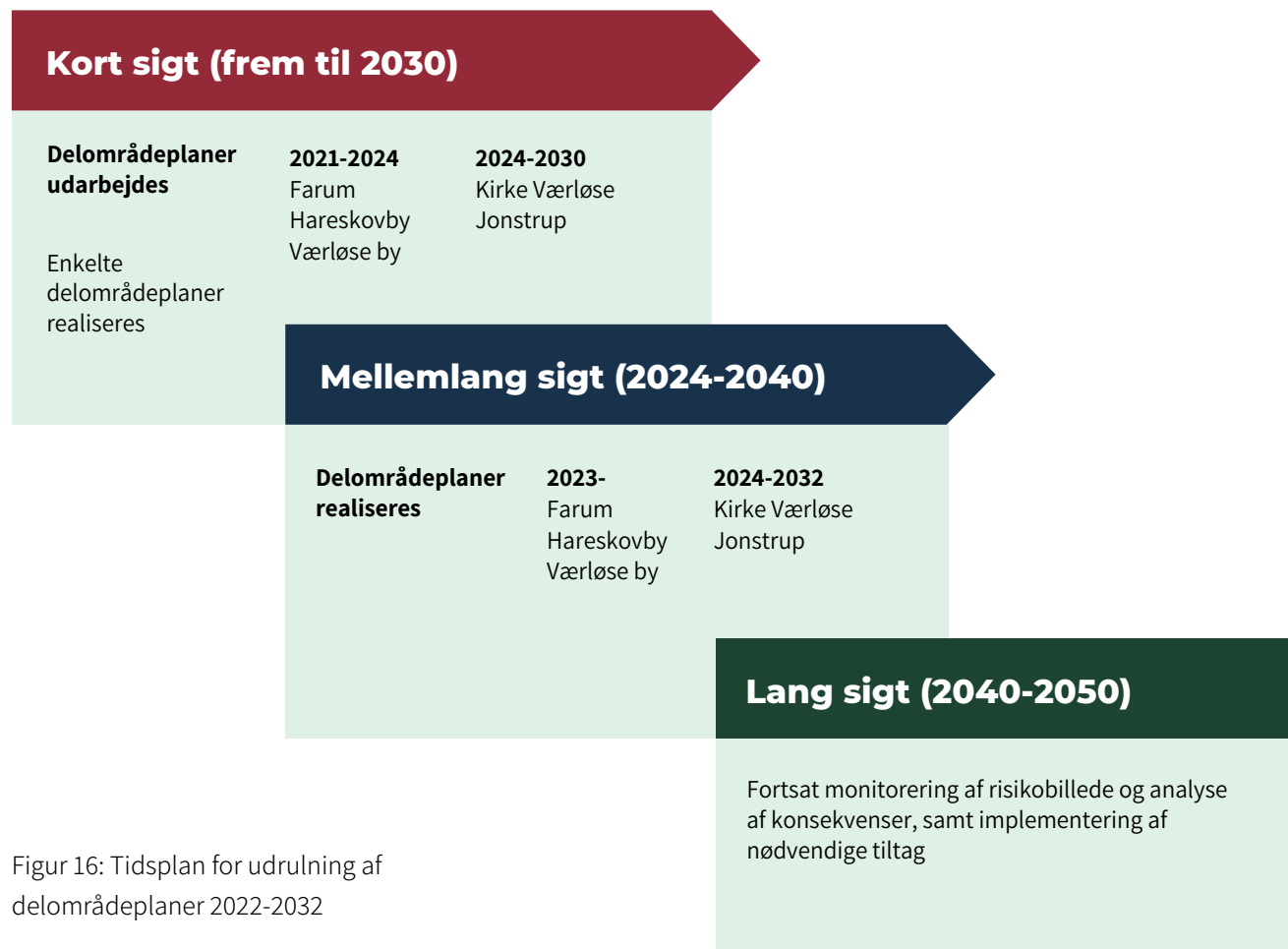

Hvordan ser udviklingen ud mod 2030 og 2050?

Klimarisici	Konsekvens	Risikovurdering	Indsatsområde(r)	Væsentlige aktører
Øget nedbør og flere skybrud	Større afstrømning på terræn	Risiko for oversvømmelse af kældre, søer og infrastruktur	Ændring af kloaksystem, skybrudssikring	Novafos, borgere, virksomheder og Beredskabet
Stigende terrænnært grundvand	Vand på eller i terræn	Risiko for oversvømmelser af bygninger, landbrug, kulturarv, veje og vandløb	Tilpasning af kloaksystem (herunder arbejde for ændring af lovgivning), tilpasning af lokalplaner og ændring af arealanvendelse	Novafos, landmænd
Varme/hedbølger	Indflydelse på menneskers sundhed og efterspørgsel på vand	Ældre og svagelige kan blive påvirket af øget temperaturer	Overvågning og tilpasning af plejeindsats. Planer for beplantning, der kan skabe flere skyggearealer.	Plejecentre, plejepersonale, Beredskabet og Driftsgården

Udrulning af planer for afløbssystemer

Furesø Kommune arbejder målrettet med klimatilpasning af kloaksystemer i tæt samarbejde med Novafos. Spildevandsplan, Områdeplan og delområdeplaner for afløbssystemerne udarbejdes og implementeres i perioden 2022-2032.

Figur 16: Tidsplan for udrulning af delområdeplaner 2022-2032

Spildevandsplan 2020

Planen sætter de overordnede rammer for håndtering af spildevand og strategi for afløbssystemer i Furesø Kommune. I årene 2020-2050 arbejdes løbende på implementering af investeringer og tiltag i planen.

Områdeplan for afløbssystemer 2021

Planen prioriterer og danner rammerne for Furesø Kommune og Novafos' arbejde med at sikre vandmiljøet og klimatilpasningen af afløbssystemerne i fremtiden.

Delområdeplaner

Planerne for de i alt 17 delområder i kommunen sætter retningen for, hvordan afløbssystemerne lokalt skal tilpasses fremtidens klimamæssige udfordringer, samtidig med at vi værner om natur og miljø.

Nedsivning af regnvand kan give øget biodiversitet og mere natur

Det er vigtigt, at vi også tænker i nye baner, når vi arbejder med klimasikring. Det gælder f.eks., når vi skal lede regnvandet væk. Regnvand skal ses som en værdifuld ressource, som kan skabe merværdi for mennesker og natur, hvis det håndteres rigtigt.

For at undgå oversvømmelser, som betragtes som den største risiko i Furesø Kommune som følge af mere regn og flere skybrud, skal vi derfor blive bedre til at håndtere regnvand, der hvor det falder. På den måde minimerer vi også risikoen for at overbelaste vores afløbssystemer.

En af løsningerne er, at nedsive tagvand hos private grundejere, også kaldet Lokal Afledning af Regnvand (LAR).

For eksempel kan borgere i Furesø Kommune sørge for, at regnvand siver ned gennem jorden eller udledes til et vandområde. Det kan være en ny

lille sø, en dam eller et eksisterende vandområde eller et vandløb. Det kræver, at vandet renses inden, f.eks. gennem fordampning eller via en såkaldt 'faskine'. Furesø Kommune vurderer også muligheden for lokale fællessystemer for nedsivning af regnvand, som kobles til flere ejendomme i et område.

Regnvandsbassiner

Regnvand kan give oversvømmelser i kældre og på veje og kan overbelaste vandløbene. For at undgå at det sker, kan man lave regnvandsbassiner på naturarealer. Regnvandsbassiner kan minde om søer eller grønne arealer, hvor vand kan sive ned og væk fra f.eks. veje. På den måde undgår man, at fosfor og kvælstof ender i naturens vandløb. Bassinerne er koblet på separate regnvandsledninger og har ikke forbindelse til kloakerne.

Hvem er de centrale samarbejdspartnere?

Vandselskabet Novafos er en helt afgørende samarbejdspartner i forhold til håndtering af spildevand og afløbssystemer i Furesø Kommune.

Private grundejere, grundejerforeninger og boligorganisationer spiller også en vigtig rolle for at håndtere regnvand, der hvor det falder, og i forhold til

inddragelse i lokale beslutninger om klimasikring. Her kan kommunen inspirere, hjælpe og opfordre, men handling skal ske lokalt i Furesø Kommune.

Klimatilpasning i Furesø Kommune

- Bliv Vild Have-Ambassadør på vild.furesoe.dk
- Bliv klogere på klimatilpasning i kommunen og få inspiration på furesoe.dk/klimatilpasning
- Få indsigt i, hvordan klimaforandringer påvirker vejr og vind i Furesø Kommune på dmi.dk/klimaatlask
- Find inspiration hos Klimalancen, der organiserer klimatilpasninger på private grunde på klimalancen.dk
- Læs om træer og grønne byrum i byen og på landet i Furesø Kommune på furesoe.dk/traer

Hvad er en faskine?

En faskine er en slags kasse eller et hulrum i jorden fyldt med sten eller lignende. Her kan regnvandet fra taget på en bygning eller overfladevandet fra f.eks. en terrasse ledes hen.

Faskinen fungerer som et midlertidigt depot for vandet og minder derfor om en mindre udgave af et regnvandsbassin. Fra faskinen synker regnvandet stille og roligt ned i undergrunden og ledes dermed uden om kloaksystemet.

Opfølgning – hvordan kommer vi i gang?

Nu skal der handles. Vi har et ambitiøst mål. Vi skal være CO₂-neutrale i 2030.

Derfor skal vi i gang med at iværksætte alle de tiltag, der er skitseret i denne Klimaplan. Borgere, virksomheder, foreninger og organisationer er allerede godt i gang med at føre en masse af disse tiltag og initiativer ud i livet, og det arbejde vil vi styrke de kommende år.

Byrådet i Furesø Kommune vil sammen med eksperter løbende følge op på udviklingen. Derfor bliver tallene for vores CO₂-udledning kortlagt hvert år fremover. På den måde kan vi vurdere, om vi er på rette vej mod vores mål.

Vores indsatser vil løbende blive opdateret, så alle borgere og virksomheder i Furesø Kommune kan følge med i, hvor langt vi er kommet med de mål, vi har sat. Der vil også være mulighed for løbende at komme med forslag til nye initiativer.

Klimaforum og Klimafolkemøde

Klimaplanen evalueres løbende i et nyetableret ”Klimaforum”, hvor medlemmerne mødes to gange årligt og drøfter alle klimaindsatserne.

I Klimaforum er relevante aktører samlet i en bred organisering, og medlemmerne repræsenterer hele kommunens geografi og de forskellige interne grupper.

På et årligt Klimafolkemøde i Furesø Kommune for alle kommunens borgere præsenterer Klimaforum resultater, nye initiativer og fremdrift i vores Klimaplan.

Læs mere på furesoe.dk/klimaforum

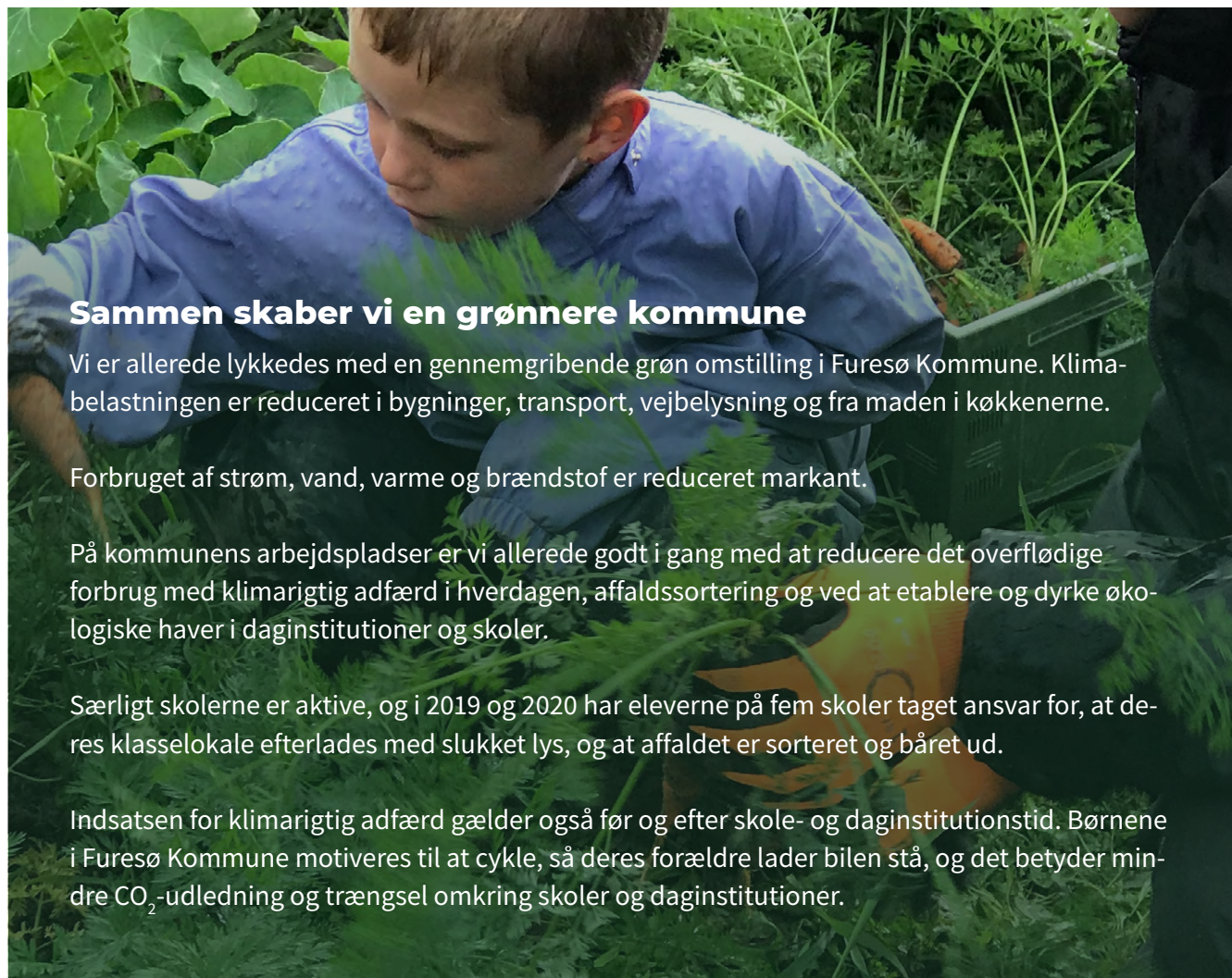
Vi er allerede nået langt

I Furesø Kommune har vi i en årrække arbejdet fokuseret med klima og bæredygtighed i kommunen som geografisk område og i de kommunale virksomheder.

Det har vi gennem samarbejde og en bred vifte af konkrete handlinger, bl.a. med fokus på natur og biodiversitet, grønnere transport og energiforsyning samt bæredygtige indkøb og genanvendelse.

Vi har haft stor nytte af et samarbejde med Miljørådet og andre grønne organisationer om dette.

Det er indsatsen, der stadig kræver fokus og samarbejde, og som vi arbejder videre med i denne Klimaplan.

Sammen skaber vi en grønnere kommune

Vi er allerede lykkedes med en gennemgribende grøn omstilling i Furesø Kommune. Klimabelastningen er reduceret i bygninger, transport, vejbelysning og fra maden i køkkenerne.

Forbruget af strøm, vand, varme og brændstof er reduceret markant.

På kommunens arbejdspladser er vi allerede godt i gang med at reducere det overflødige forbrug med klimarigtig adfærd i hverdagen, affaldssortering og ved at etablere og dyrke økologiske haver i daginstitutioner og skoler.

Særligt skolerne er aktive, og i 2019 og 2020 har eleverne på fem skoler taget ansvar for, at deres klasselokale efterlades med slukket lys, og at affaldet er sorteret og båret ud.

Indsatsen for klimarigtig adfærd gælder også før og efter skole- og daginstitutionstid. Børnene i Furesø Kommune motiveres til at cykle, så deres forældre lader bilen stå, og det betyder mindre CO₂-udledning og trængsel omkring skoler og daginstitutioner.

Kommunen som virksomhed

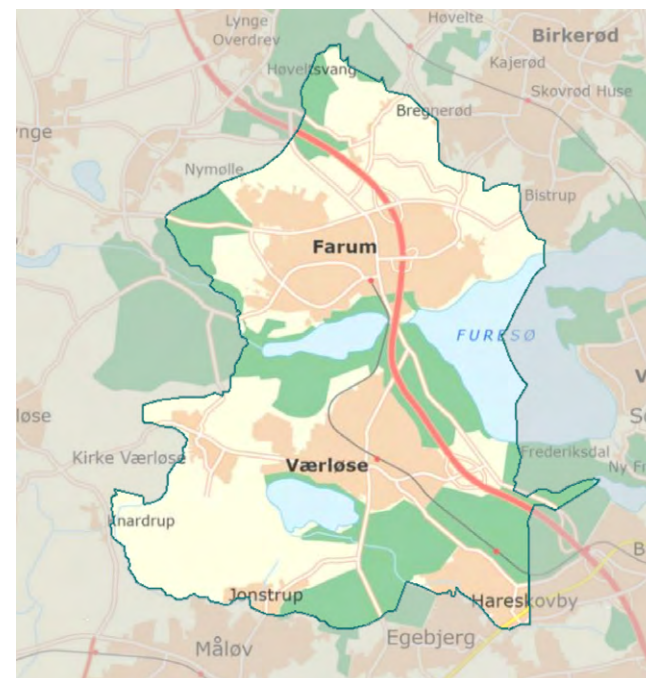
Med et fokus på at accelerere grøn omstilling i alle kommunens egne aktiviteter har vi opnået målbare resultater og reduceret CO₂-udledningen med mere end 60 % siden 2008. Det skyldes en kombination af klimarigtig adfærd og tekniske forbedringer, omstilling til eldrevne biler og maskiner og indførelse af klimacykler.

**CO₂-
udledning
fra måltiderne
i kommunens
køkkener er
reduceret**

**Varmeforbruget
er reduceret**

**Elforbruget er
reduceret**

**Næsten alle
kommunens
personbiler kører
på el**

Kommunen som geografisk område

I kommunen som geografisk område har vi reduceret CO₂-udledningen med 28 % fra 1990-2019. Reduktionen skyldes langt hen ad vejen, at både el- og fjernvarmeforsyningen er blevet væsentligt grønnere, og at mange borgere og virksomheder allerede har skiftet oliefyret ud med fjernvarme.

Opsummering: Oversigt over klimatiltag

På de følgende sider skitseres oversigt over tiltagene inden for de enkelte indsatsområder i Klimaplanen. Her angives også, hvem de centrale samarbejdspartnere er.

Du kan læse mere om de enkelte tiltag, og hvorfor og hvordan disse er prioriteret, på furesoe.dk/klimaplan.

Energi, forsyning og energioptimering

CO₂-negativ energiforsyning i 2030

Tiltag	Centrale samarbejdspartnere
Rammer for CO ₂ -neutral fjernvarmeforsyning og udvidelse af kapaciteten til fjernvarme og varmepumper	Vestforbrænding, Farum Fjernvarme og Værløse Varmeværk
100 % udfasning af olie- og naturgasfy	Vestforbrænding, Borgere, virksomheder, grundejerforeninger og boligselskaber
CO ₂ -neutralt spildevandsanlæg	Novafos
Styrket indsats for energibesparelser i boliger og hos virksomheder	Borgere, bolig- og grundejerforeninger, virksomheder, detailhandlen samt erhvervsudvalg og -foreninger
Solcelleudbygning	Erhvervsområder, boligselskaber og grundejerforeninger
Etablering af CO ₂ -lagring (CCS) på Vestforbrænding	Vestforbrænding og klyngesamarbejdet 'C4 – Carbon Capture Copenhagen'

Du kan læse om alle tiltagene, og om hvordan vi kommer i mål med dem på siden her: furesoe.dk/klimaplan-energi

Transport og infrastruktur

70 % CO₂-reduktion i transportsektoren i 2030

Tiltag	Centrale samarbejdspartnere
Udbyggelse af ladeinfrastruktur til eldrevne køretøjer	El-ladefirmaer, virksomheder, grundejer- og boligforeninger og borgere
Fossilfri busser	Movia
Omstilling til eldrevne kommunale køretøjer, inkl. renovationskøretøjer	Kommunen, el-ladefirmaer og Vestforbrænding
Fremme samkørsel og delebilsordninger	Borgere og virksomheder
Hurtigbus på Mortorring 4	Region Hovedstaden og Movia
Forlængelse af S-tog til Hillerød	Region Hovedstaden og DSB, BaneDanmark
Byplanlægning, der fremmer nærhed til offentlig transport	Kommunen, Movia og bolig- og erhvervsområder
Bedre cykelforhold og flere grønne trafikanter	Region Hovedstaden, borgere og virksomheder

Du kan læse om alle tiltagene, og om hvordan vi kommer i mål med dem på siden her: furesoe.dk/klimaplan-transport

Affald og genanvendelse

80 % af alt affald genanvendes, og mængden af plast, der afbrændes på Vestforbrænding reduceres med 80 % i 2030. Mængden af direkte genbrug øges med 50 %.

Tiltag	Centrale samarbejdspartnere
Bedre affaldssortering, særlig indsats rettet mod plastik	Borgere, virksomheder, erhvervsforeninger og -udvalg samt Vestforbrænding
Madspild i offentlige køkkener skal halveres inden 2030	Samtlige offentligt ansatte
Direkte genbrug øges med 50 %	Borgere, virksomheder, genbrugsstationer, frivillige foreninger, detailhandlen og Region Hovedstaden

Du kan læse om alle tiltagene, og om hvordan vi kommer i mål med dem på siden her: furesoe.dk/klimaplan-affald

Landbrug og havebrug

Der skal plantes 20.000 træer på 100 hektar, og dyrkede lavbundsjordene genskabes til enge og moser. Der skal anlægges mere bynær natur og flere klimavenlige haver.

Tiltag	Centrale samarbejdspartnere
20.000 træer plantes på i alt 100 hektar	Private have-ejere, virksomheder, boligselskaber, landmænd, jordejere, kommunen
Udtag af dyrkede lavbundsjordene, der genskabes til enge og moser	Landmænd og jordejere
Landbrug drives bæredygtigt med fokus på lokalt producerede fødevarer	Landmænd og 'Vild have-ambassadører'
Mere bynær natur og øget biodiversitet	Kommunen, bolig- og grundejerforeninger
Klimavenlige havebrug og flere 'Vilde haver' hos private haveejere	'Vild have-ambassadører', bolig- og grundejerforeninger samt natur- og haveforeninger

Du kan læse om alle tiltagene, og om hvordan vi kommer i mål med dem på siden her: furesoe.dk/klimaplan-landbrug

Indkøb og adfærd

CO₂-udledningen fra varer og tjenester, der forbruges af borgere, virksomheder og den offentlige sektor i Furesø Kommune skal reduceres.

Tiltag	Centrale samarbejdspartnere
Reducering af brug af flytransport	Borgere og virksomheder
Grønne offentlige indkøb i kommunen	Nationalt og regionalt samarbejde om indkøbsaftaler
Grønne indkøb i virksomheder	Klimapartnerskaber og erhvervsforeninger
Øget genanvendelse af ressourcer	Borgere, virksomheder, kommunen, genbrugsstationer og foreninger
CO ₂ -krav til nybyggeri	Entreprenører og håndværkere
Fremme deleøkonomi	Borgere og nabokommuner
Etablering af genbrugsplatform	Kommunen, borgere og virksomheder, evt. i tværkommunalt samarbejde
Renovering frem for nybyg	Region Hovedstaden, byggesagsbehandlere, ejendomsmæglere og håndværkere
Større genanvendelse af byggematerialer	Genbrugsstationer, entreprenører og foreninger
Undervisning i klimavenlig kost	Skoler, dagtilbud, køkkenansatte i offentlige køkkener, pædagoger og kostvejledere
Grøn fællesspisning	Kommunen arrangerer – alle borgere er velkomne

Du kan læse om alle tiltagene, og om hvordan vi kommer i mål med dem på siden her: furesoe.dk/klimaplan-indkoeb

Klimatilpasning

Furesø Kommune er rustet mod de klimaforandringer, der kan ramme kommunen både nu og i fremtiden – bl.a. oversvømmelser som følge af mere og kraftigere nedbør

Tiltag	Centrale samarbejdspartnere
Lokal Afledning af Regnvand (LAR) - regnvand afledes fra eller holdes på egen grund.	Private grundejere, bolig- og grundejerforeninger og Novafos
Udrulning af Spildevandsplan 2020 og Områdeplan for Furesø Kommunes afløbssystemer	Novafos

Du kan læse om alle tiltagene, og om hvordan vi kommer i mål med dem på siden her: furesoe.dk/klimaplan-klimasikring

Furesø Kommune i fakta og tal

Indbyggere

41.405 (pr. 1/1 2022)

Virksomheder

I alt ca. 5.000

Arbejdspladser

14.116

Bygninger

I 2022 talte det samlede antal boliger 17.945. Opgjort på kvadratmetre udgør parcel- og stuehuse 50 %, mens etageboliger udgør 23 %, og række-, kæde- og dobbelthuse udgør 27 %.

Naturarealer

Kommunens samlede areal udgør ca. 57 km². Heraf udgør naturområder ca. 19 %. Landbrugsarealer udgør ca. 11 % og er karakteriseret ved fritidslandbrug med f.eks. hestehold og kun få produktionslandbrug. Ca. 70 % af kommunens areal er ubebygget, og her er åbent land, skove og de tre store søer, Furesø, Farum Sø og Søndersø.

Vedttaget af Furesø Byråd den 29. juni 2022

Furesø Kommune har udarbejdet Klimaplanen.

Faglig rådgivning og CO₂-kortlægning inkl. reduktions- og tilpasningssti:

Ea Energianalyse

Kommunikation og grafik:

Viegand Maagøe

Baggrundsnotater

1. Udledningsstier for drivhusgasser og vurdering af klimarisici for Furesø Kommune 2022 (baseline 2019)
2. Scenarier og tiltag for Furesø Kommune 2022

Dyk ned i Klimaplanen 2022-2050 og bliv klogere på, hvordan du kan bidrage til et grønnere Furesø. Du finder også bilag med oversigt over scenarieberegninger og tilblivelsen af tiltag m.m.

furesoe.dk/klimaplan